

Abstrakt

Roztroušená skleróza (RS) je chronické zánětlivé autoimunitní a neurodegenerativní onemocnění centrálního nervového systému. V současnosti se klinické a paraklinické markery využívají jak pro monitoraci vývoje RS, tak pro vyhodnocení odpovědi na léčbu. V neposlední řadě je cílem využít markery pro predikci budoucího vývoje nemoci. V práci se zabýváme nejprve využitím klinických markerů nemoci (výskyt relapsů, hodnocení EDSS) pro zhodnocení různých strategií nasazení počáteční specifické léčby RS. Nejprve jde o porovnání konzervativního nasazování prvoliniových preparátů při počátku nemoci vůči okamžitému nasazení vysokoúčinné léčby, následně řešíme i časnost nasazení prvoliniové léčby. S využitím dat českého registru pacientů s RS jsme ukázali, že pacienti ve švédském registru, kde je okamžité nasazení vysokoúčinné léčby výrazně více zastoupeno než v České republice, mají lepší budoucí vývoj nemoci (např. pozdější nástup relapsu, zlepšení v EDSS). Dále jsme potvrdili důležitost rychlého nasazení specifické RS léčby při co nejnižším EDSS a po co nejnižším počtu relapsů. V druhé části se zabýváme lehkými řetězci neurofilament v séru (sNfL) jako možným prediktivním markerem pro budoucí rezonanční i klinickou aktivitu nemoci. Na kohortě 172 nově diagnostikovaných relaps-remitentních pacientů bylo ukázáno, že sNfL mohou být využity jako marker probíhajícího zánětu CNS, a také jako prediktor budoucí mozkové atrofie.

Klíčová slova: roztroušená skleróza, biomarkery, lehké řetězce neurofilament, léčebné strategie